

Ellenségeskedés helyett együttműködést!

Nyilatkozat

Orvosok a Szabad és Biztonságos Születésért

Jogi és etikai kérdések

A szüléssel kapcsolatban is megillet mindenkit az a jog, hogy orvosi kezelése során keletkezett személyes adatait, egészségi állapotára vonatkozó információkat senki semmilyen módon ne hozza nyilvánosságra. Tekintettel arra, hogy Magyarországon a tervezett otthonszülést vállalók száma viszonylag kicsi, minden olyan szülönőt könnyen azonosítani lehet, aki otthonszülés kapcsán kórházi kezelést igényel, különösen akkor, ha a megnevezik a szülés helyét, idejét, illetve a kezelő kórházat.

Tisztelettel kérjük tehát a kórházakban és a mentőszolgálatnál dolgozó orvosokat és szakdolgozókat, hogy a hatályos magyar törvényeknek megfelelően semmilyen információt ne szolgáltatassanak a sajtó részére, hacsak erre pácienseik fel nem hatalmazzák őket. Ugyanitt kérjük a sajtó munkatársait is, hogy a törvényellenesen tudomásukra jutott információt ne adják tovább, tartsák tiszteletben a páciensek jogait.

Az orvosi tevékenységgel kapcsolatban is mindenkit megillet az ártatlanság védelméhez, illetve a jó hírnévhez való jog. Ezt a Magyar Orvosi Kamara Etikai Kódexe külön hangsúlyozza. Ezért tisztelettel kérjük orvoskollégáinkat, hogy sem dr. Geréb Ágnes, sem más, az otthonszüléssel kapcsolatban közreműködő orvost, szülésznőt vagy ezen személyek szakmai döntését ne minősítsék illetve kommentálják addig, amíg a megfelelő szakmai illetve igazságszolgáltatási szinten ezeket a döntéseket az arra hivatott testületek meg nem hozzák. Kérjük ugyanígy a sajtó munkatársait is, hogy tartsák tiszteletben az orvosoknak és szakdolgozóknak ezen jogait.

Az otthonszülés biztonsága

A nemzetközi szakirodalmi adatok azt bizonyítják, hogy a tervezett otthonszülés ugyanolyan biztonságos, mint a kórházi szülés, amennyiben a várandósság alacsony kockázatú. Az egyetlen lényeges különbség a két hely között az, hogy a kórházban a műszeres beavatkozások és a szövődmények gyakorisága statisztikailag jelentősen nagyobb.

Tudjuk tehát azt is, hogy a sajtóban az utóbbi hetekben nyilvánosságot kapott, otthonszülés során kialakult szövődmények kórházi körülmények között is előfordulnak, mégpedig nagyobb gyakorisággal, mint otthoni körülmények között. A szakirodalmi adatok alapján egyértelmű, hogy például vállalakadásban sajnos ugyanúgy meghalhat egy baba kórházi körülmények között, mint otthon.

A szövődmények nyilvánosság előtti kitérgetése nem csak etikátlan és jogtalan, de félrevezető is, mert azt a téves benyomást alakítja ki, mintha az otthonszülés során gyakrabban fordulnának elő, pedig ennek pont az ellenkezője igaz.

Utalnunk kell itt a szülés helyének és körülményeinek hosszabb távú hatásaira is. Tény például, hogy az otthoni körülmények között született gyerekeket édesanyjuk nagyobb valószínűséggel és tovább tudja szoptatni, mint azon társaikat, akik kórházi körülmények között születtek. Az anyatejes táplálás hosszabb időtartama pedig alapvetően befolyásolja a gyermek egészségét, javítja az életkilátásait és csökkenti például az allergiás betegségek kialakulásának valószínűségét is.

Az otthoni szülés szabályozása

A szülés természetes folyamat, melynek a biológiai események csak az egyik dimenzióját jelentik, és amelynek túlzott medikalizálása (vagy ahogy a nemzetközi szakirodalomban gyakran nevezik: iparosítása) elfogadhatatlan. Az otthoni szülés nem csak a szülés helyének szabad megválasztását jelenti, hanem annak a lehetőségét is, hogy a szülő nő szabadon határozza meg a szülés lefolyását, melyben a jelenlévők segítik és kísérik őt.

A szülés iparosítása nem csak akkor elfogadhatatlan, ha kórházban történik, hanem akkor is, ha otthon.

Otthon bába segíti a szülést

Otthon nincs szükség szakorvosi jelenlétre: a szülést jól képzett, nagy tapasztalattal rendelkező bába kíséri, sem szülész szakorvos, sem gyermekorvos nincs jelen a szüléseknél. A sajtóból többször felbukkanó hírekkel ellentétben nincs szükség arra sem, hogy a ház előtt mentőautó parkoljon. Ez a gyakorlat Nyugat-Európában és Észak-Amerikában.

A kórházi protokollok nem alkalmazhatók az otthoni szülésre. Az otthoni szülésre vonatkozó szakmai útmutatók kidolgozása azoknak a szakembereknek a feladata, akik otthoni születeket kísérnek. Mint ahogy az orvost, a bábát is megilleti az a jog, hogy szaktudására és tapasztalatára alapozva - szakmai kompetenciáján belül - önálló döntéseket hozzon.

Ellenségeskedés helyett együttműködést!

Szükség van viszont arra, hogy a közeli kórházban haladéktalanul és hátrányos megkülönböztetés nélkül ellássanak minden olyan anyát és újszülöttet, aki szül(et)ését otthon kezdte meg. Az otthoni szülést végző szakszemélyzet és a kórházi szakdolgozók, orvosok közötti együttműködés feltételeit jogi eszközökkel meg kell teremteni. Fontos, hogy az ellátást megkezdő szakemberek is elkísérhessék a szülő anyát és gyermekét a kórházba, sőt, hogy ellátásukban a kórházban is részt vehessenek.

A szülés helyének és módjának megválasztása

Szülése optimális helyének (környezetének) megválasztása mindenkinek alapvető joga. Ez a jog csak akkor korlátozható, ha a szülés (megszületés) helyszíne a szülő nő, illetőleg a megszülető gyermek életét, egészségét az ésszerűen vállalt kockázatot meghaladóan, **bizonyítot-tan és jelentős mértékben** veszélyezteti. A korlátozásnak arányosnak kell lennie az ésszerűen vállalt kockázatot meghaladó rizikó mértékével. Ez a jog a személyek saját teste fölötti önrendelkezési jogából következik.

Mi nem bízunk senkit arra, hogy otthon szülje meg gyermekét, de elvitathatatlannak tartjuk azt a jogot, hogy ezt mindenki maga döntse el, csakúgy mint azt, hogy ki(ke)t hív segítségül szüléséhez. Ehhez a döntéshez mindenkinek felelősen tájékozódnia kell saját-, és születendő gyermeke egészségi állapotáról illetve a rendelkezésre álló választási lehetőségekről és azok kockázatairól.

Határozottan kérjük, hogy a szabályozást építsék azoknak a véleményére, akik a hazai otthoni szülési gyakorlatban részt vesznek és akik hivatásuk gyakorlása során azt alkalmazni fogják. Határozottan kérjük, hogy vonják be azokat is az előkészítésbe, akik szakértőként képesek a szakirodalom elfogulatlan értelmezésére.

Orvosok a Szabad és Biztonságos Születésért nevében

Dr. Lobmayer Péter MSc
Epidemiológus, közegészségtan-járványtan szakorvos

Dr. Szabik Imre PhD
bioetikus, jogi szakokleveles orvos

Dr. Balogh Mónika, általános orvos

Dr. Geréb Anna, gyermekgyógyász, transzfuziológus szakorvos

Dr. Geréb Györgyné gyermekgyógyász szakorvos

Dr. Kovács Antal általános orvos

Dr. Németh Mónika Katalin általános orvos,

Dr. Páll Katalin Anna orvos,

Dr. Papp Huba fogszakorvos,

Dr. Szelelki Annamaria orvos

A nyilatkozatot támogatják még szülész-nőgyógyász szakorvosok, akik közül egy főorvos, általános orvosok, belgyógyász szakorvosok, családorvos szakorvosok, foglalkozás egészségügyi szakorvos, orvos-pszichotereapeuta, gyermekgyógyász szakorvos, akik nevük nyilvánosságra hozatalához nem járultak hozzá.